

Uṭup wi bapiitun Bahebërë

Uṭup ujuni

Ulibra wi uwo kakaarta ki bapiitun bayuday bankakuṅ afiyaar Krittü. Ñaan ampiitun ka aam-meeṭanaa, kë uko wi baṣaan ame bnuura uwo kë ampiitun ka ame bnuura Nlibra ni Naṣibaṭi, ṭiki ṭi ṅul ni ni ajaan atenna kadiimanaan baka manjoonan. Babi hajan ṭfa maakan banfiyaarun Krittü bateek kë badoo ji bamena. Uko mēnt ukaan kë ñaan ampiitun hēnk apiit baka kaji na baka bamēban baliint, bawut kapēn ṭi pfiyaar pi bafiyaarun. Du unjon, Naṣibaṭi abi do bhonjar na bayuday. Abi ji na baka woli ñaan ajubani, bafiṅ ulimariya kaṭejan, Naṣibaṭi kaṣe miir ñaan mēnt pjuban pi nul. Kakaarta ki kaṭup kë bhonjar bhalu bi Naṣibaṭi adolun na bañaan banfiyaarun Abukul bapel bteek. Uko wi Yetu Krittü adolun pa bañaan bajen upel wi ṅwanjut na Moyit na Aaron na Yotuwa badolun. Yetu awoon unkaneel umpoṭi wi Naṣibaṭi unṭejanun kapēnanaan ipekadu yi bañaan bti. Ñaan ambuurun afiyaara aankak anuma pfiṅ ulimariya pa pekadu di nul. Naṣibaṭi amiira pekadu di nul.

Hēnk di ifah yi ulibra wi iwoon:

1. Abuk Naṣibaṭi awo ñaan naweek (1.1-3)
2. Yetu adēm apel ṅwanjut (1.4–2.18)
3. Yetu adēm apel Moyit na Yotuwa (3.1–4.13)
4. Yetu awoon naṭejan naweek (4.14–7.28)
5. Yetu abi na bhonjar bampelun bteek (8.1–9.22)

6. Btejan bi Yetu bawo bloodan akuṭ awo bbaañsaani (9.23–10.31)
7. Balon ṭi banfiyaaruṅ biki ṭfa (11.1-40)
8. Nawulèn ṅwo ji Yetu (12.1–13.17)
9. Pñehan Naşibaṭi (13.18-19)
10. Pwul mboş (13.20-25)

Uko wi Naşibaṭi aṭëpnun ṭi abukul aṭup

¹ Naşibaṭi aṭëpna ṭfa ṭi *baṭuparul nyaas ṅtum ado kë bado iko itum aṭiiniyaan na bateem nja. ² Kë ṭi ṅwal ṅbaañsaani ṅi ṅwoon ṅi aşë ṭëpna ṭi Abukul aṭiini na nja. Abukul mënt i i adatuṅ ado kë aka iko bti, ṭi ul i i aṭëpnun kak apaş baṭi na mboş. ³ Abukul awoon bjeehi banjaan badiiman mndëm mi nul, ul ajaan adiiman uko wi awoon na manjoonan. Ul amëbanun iko bti yi apaşun na uṭup wi nul unwoon na mnhina. Ajintan bañaan ṭi ipekadu yi baka aşë ya aṭo du kañen kadeenu ki Naşibaṭi du baṭi.

Mndëm mi abuk Naşibaṭi mampelun mi ṅwanjut

⁴ Mndëm mi Abuk Naşibaṭi mampel maakan mi ṅwanjut, kë hënk di Naşibaṭi awululun katim kampelun ki ṅa. ⁵ Na manjoonan, Naşibaṭi aambaan kajakaara na uwanjut ulon:

« *Iwi iwoon Abuk naan,*

nṭa di dṭup aji dwo şaas? »☆

Kë aambaan kaṭiini ṭi uko wi ulon ṭi ṅa kaji :

« *Nji dwo Aşin, ul aşë wo Abuk naan.* »☆

⁶ ṭi wal wi Naşibaṭi abiiṅ awo i pyil ṭi umundu Abukul, anwoon bajeen, aji :

« *Nwanjut bti ṅawo kadëmana.* »☆

☆ **1:5** Kañaam 2.7. ☆ **1:5** 2 Famiyel 7.14. ☆ **1:6** Pleşan 32.43.

7 Kë ɥi uko wi ɳwanjut, upiitana ɥi *Ulibra wi Naşibaɥi aji :

« Naşibaɥi ado ɳwanjut ɳi nul kë ɳawo ji uyook
ado ɳa kë ɳawo ji bdoos banklañşiiŋ. »

8 Kë Naşibaɥi aşë ɥiini na Abukul aji :

« Iwi Naşibaɥi, pşihu pawo pi mnɥo,
pşih pi nu pawo ptool.

9 ɳɳal uko unwoon utoos apok buɥaan,
ukaan kë ɳji Naşibaɥi i nu ndatu
awulu mnlilan mampeluŋ mi banwoon na iwi
bɥi. »✧

10 Akak aɥiini aji :

« Iwi Ajugun, ipaşuŋ mboş du ujuni
aboman baɥi na iŋen yi nu.

11 Iko mēnt iluŋ kaba,
iluŋ kamēn ji imişa.

Kë iwi işë duka.

12 Iluŋ kaŋuj ya ji imişa,
iluŋ kawohëş ya ji imişa,

kë iwi işë duka jibi iwoon,
ɳnuur ɳi nu ɳaankba. »✧

13 Naşibaɥi aambaan kajakaara na uwanjut wi
nul ulonj:

« Biin iɥo ɥi kaŋen naan kadeenu
te wal wi ɳji kaɥuun başooradu ɥi ihoɥu uɥeeh. »✧

14 ɳwanjut bɥi ɳawo wo ɳhaaş ɳanklemparuŋ
Naşibaɥi. Ayil yil ɳa ɳabi pɥenk banwoon i kabuur
te mnɥo.

2

Mbuur mnweek

✧ 1:9 Kaŋaam 45.7-8. ✧ 1:12 Kaŋaam 102.26-28. ✧ 1:13
Kaŋaam 110.1.

1 Ukaan̄ kẹ̀ ɲwo biki kamèban bnuura uko wi ɲtiinkuɲ, kaɲi ɲluɲ ɲneem. 2 Na manjoonan, uɲup wi Naşibaɲi aɲèpnun̄ ɲi ɲwanjuɲ aɲup bateem nja uyimani. Naan̄ awoon̄ aandi ptiink wa, kẹ̀me awo aantaş uko wi ujakuɲ, Naşibaɲi akoba kakob kantaan̄uɲ na pjuban pi baka. 3 Kẹ̀ hum di di ɲhiluɲ kabuur kakob mènɲ woli ɲn̄nji ɲtiink uɲup wi mbuur mnweek wi Ajugun̄ ɲi uleeful ajun̄nuɲ aɲup? Bantiinkuɲ wa badiiman nja kẹ̀ ujoonani. 4 Naşibaɲi akak afaɲan baka, wi adoluɲ iko iñoɲarènaan na mlagre mntum abot ado kẹ̀ *Uhaaş wi nul uwul bañaan̄ uɲen wi wa jibi aɲaluɲ.

Yetu ajaan̄ aɲij mbuur

5 Na manjoonan Naşibaɲi aando ɲwanjuɲ ɲaşih umundu wi akbiin̄ ppaş wi ɲk̄tiiniyaanun̄. 6 Kẹ̀ hèn̄k di upiitaniiɲ ɲi *Ulibra wi nul aji :

« *Naan̄ awo in kẹ̀ idoo şala?*

**Abuk ñiint̄ awo in kẹ̀ idoo ɲo ptena?*

7 *Iwalana ado kẹ̀ ɲwanjuɲ ɲapela ɲwal ɲntiinku, idola kẹ̀ awo na mndèm mnweek,*

8 iɲu iko bti ɲi ihoɲul uɲeeh.* »

Wi Naşibaɲi aɲuun̄ iko bti ɲi ihoɲul uɲeeh, aanduk nin uko ulon̄. Kẹ̀ ɲşè wo kakşa ɲèndo bi win hèn̄kuɲ kẹ̀ iko bti iwo ɲi ihoɲul uɲeeh. 9 Yetu i Naşibaɲi awalanun̄ ado kẹ̀ ɲwanjuɲ ɲapela ɲwal ɲntiinku, ɲwina hèn̄kuɲ kẹ̀ awo na mndèm mnweek ɲiki ahaj akeɲ. Bnuura bi Naşibaɲi bakaan̄ kẹ̀ akeɲ pa bañaan̄ bti.

10 Na manjoonan, Naşibaɲi andoluɲ iko bti kẹ̀ iwoo, abot aɲal uwo haɲ, abi ɲal pdo bañaan̄ batum bawo babukul, baɲok ɲi mndèm mi nul. Aɲèpna ɲi

☆ 2:8 Kañaam 8.5-7.

mnhaj mi Yetu ahajuŋ adola kē abaañēs ulempul
 ʔi mboş, aʔij baka mbuur. ¹¹ Kē Yetu, anjaan ajinʔan
 bañaan ʔi kēs ki Naşibaʔi na biki ajinʔanuŋ başē ʔok
 bukal bti Aşin baka. Ukaan kē aankowa pdo kadu
 baka babuk aşin, ¹² aʔiini ʔi *Ulibra wi Naşibaʔi aji :
 « *Dluŋ kaʔiiniyaan katimu ʔi ptoof pi bayiʔ naan
 dluŋ kadēmanu ʔi kadun ki bañaan batum.* »[✧]

¹³ Akak aji :

« *Nji, dʔu mnhaʔ mi naan bti ʔi Naşibaʔi.* »[✧]

Akak aji :

« *Nji wi na bañaan biki Naşibaʔi awulnuŋ.* »[✧]

¹⁴ Hēnk keeri, kē jibi bañaan mēnt bawoon
 bañaan bajēn, hēnk di Yetu akakuŋ ñaan najēn ji
 baka, ahilna ʔi pkeʔ pi nul aba na *Untaayi Uweek
 unkaan mnhina mi pkeʔ. ¹⁵ Bañaan babi wo wo
 ubida wi baka bti ji bakalabuş, wi baktiin pkeʔ.
 Abuuran baka wi akeʔuŋ. ¹⁶ Na manjoonan, mēnt
 ŋwanjuʔ ŋi ŋi akʔēnkun, aʔēnk ʔēnk babuk *Abra-
 ham. ¹⁷ Kē hēnk di awoon kakak ñaan najēn
 ji bayiʔul, kahilna kawo *naşih i baʔeŋan anjaan
 añaŋa abot aji do uko wi Naşibaʔi ajakuŋ. Akeʔ
 keʔ Naşibaʔi ahilna amiir ipekadu yi bañaan biki
 nul. ¹⁸ Kē jibi ahajuŋ, kē bawuuka ajuban, hēnk di
 ahiniin kaʔēnk biki bakwuukuŋ bajuban.

3

Yetu apel Moyit

¹ An bayiʔ naan nanwoon bajinʔ ʔi kēs ki Naşibaʔi
 kē adatan, natenan keeri ʔi Yetu. Naşibaʔi ayila kē
 awo *naşih i baʔeŋan, uko mēnt wi wi ŋfiyaaruŋ
 akuʔ aʔup. ² Ado iko bti yi Naşibaʔi anʔu'uluŋ ulemp

✧ 2:12 Kañaam 22.23. ✧ 2:13 Itayi 8.17. ✧ 2:13 Itayi 8.18.

mēnt̄ ajakuluŋ ado jibi *Moyit adolaŋ iko bti yi Naşibaŋi aŋu'uluŋ pdo ŋi katoŋ ki nul kanwoon̄ pntaali pi nul. ³ Anniwuŋ katoŋ adēm apel katoŋ, kē hēnk di Yetu ataaruŋ na pyeenk mndēm mampeluŋ mi Moyit. ⁴ Katoŋ kandoli ñaaŋ ajaan̄ aniw ka, Naşibaŋi aŋaaruŋ aji do iko bti. ⁵ Moyit awo nalempar Naşibaŋi, ado iko yi Naşibaŋi aŋu'uluŋ pdo ŋi katoŋ ki nul kanwoon̄ pntaali pi nul, ajukan uko wi Naşibaŋi aklun̄ kadiiman. ⁶ Kē Kritt̄u aŋē wo abuk katoŋ i Naşibaŋi aŋuun̄ ŋi kadun ki ka. Nja ŋŋaaruŋ awo katoŋ mēnt̄ woli ŋmēban akuŋ ahaŋ ŋi a, alilan ŋi uko wi ŋhaŋuŋ.

Plipara ppok pŋaŋ uko wi Naşibaŋi ajakuŋ

⁷ Ukaan̄ kē, jibi *Uhaaŋ wi Naşibaŋi uŋupuŋ:
« Woli natiink̄ nŋa pdiim pi nul,

⁸ nawutan kadēnēŋan ŋhaaŋ,
jibi bateeman babiŋ ado, adeka kafet̄ unuur wi
bakkakuluŋ du *pndiis̄. »

⁹ Naşibaŋi aŋiini aji :
« Du pndiis̄ mēnt̄, bateeman bado na pten me nihil
pdo uko wi njakuŋ, adakēn,
te bawin iko yi nji ndoluŋ ¹⁰ ŋŋsubal iñeen ŋbaakēr.
Ukaan̄ kē nji ndeebaŋt̄er pntaali mēnt̄ aji :

“Nhaaŋ ŋi baka ŋaji ŋaneeman baka unuur undoli,
baandi pŋaŋēn.”

¹¹ Uko wan̄ ukaan̄ kē mmehna, wi ndeebaŋuŋ, aji :
“Baankneej nin du dko di nji mbomanuŋ baka
aji banoorfēnaan.” »✧

¹² An bayiŋ naan, naŋaafaraan aloŋ ŋi an awo
na uhaaŋ uwuŋaan, aŋaŋan pfiyaar adoo low
Naşibaŋi anjaan̄ awul ubida. ¹³ Nabaa wo

✧ 3:11 Kaŋaam 95.7-11.

kaṭep ṭep katēṭṭēndēr ṅnuur bti ṅi naktiinkuṅ pdiimul, pekadu dawutna kaguur nin alon ṭi an adēnētēn uhaaşul. ¹⁴ ṅwo ṭi ploolan na *Krittu na manjoonan woli ṅmēban te ubaaṅşaani ṭi mnhaṭ mi ṅbiin awoonaan du ujuni. ¹⁵ Jibi nṭupanaṅ:
*« Woli natiink nṭa pdiim pi nul,
 nawutan kadēnētān ṅhaaş,
 jibi bateeman babiin ado, adeka kafet unuur wi
 bakdakuluṅ. »*✧

¹⁶ Na manjoonan in abiin atiink pdiim pi Naşibaṭi aşē deka kafet? Mēṅ bañaan bti bampēnnuṅ utaak wi *Ejiptu kē *Moyit awo ṭi kadun ki baka i? ¹⁷ Kē bahon biki adeebaṭeruṅ ṅşubal iñeen ṅbaakēr ba? Mēṅ bambiin ajuban akeṭ du pndiiş baka i? ¹⁸ Bahon biki amehniin aji baankneej du dko di abomanuṅ baka babi banoorfēn ba? Mēṅ bambiin apok ptiinka baka i? ¹⁹ ṅwin bnuura kē baambi hil pneej du dko dnoorfēnaani di nul ṭiki bapok pfiyaar.

4

¹ Kahon mēṅ ki Naşibaṭi abiin ahon aji bahil kaluṅ kaneej du dko di abomanuṅ baka aji banoorfēnaan kahuma da pa nja. Nawulēn ṅdo kaṭi keeri alon ṭi an aduka kafet. ² ṅtiink *Uṭup Ulil Unuura jibi bambiin awo ṭfa du *pndiiş batiinkuṅ wa. Kē uṭup wi batiinkuṅ uşē wo uunka udooni ṭi baka ṭiki wi batiinkuṅ wa baanfiyaari. ³ Kē nja ṅnfiyaaruṅ, ṅluṅ kaneej du dko di Naşibaṭi abo-manuṅ nja aji ṅnoorfēnaan di aṭiiniyaanuṅ ṭi *Ulibra wi nul wi ajakuṅ ṭi uko wi bateem nja :
« Uko waṅ ukaan kē mmehna, wi ndeebaṭuṅ, aji :

✧ 3:15 Kañaam 95.7-8.

“Baankneej nin du dko di nji mbomanuŋ baka aji banoorfënaan.” »[☆]

Kë ulemp wi Naşibaŋi adoluŋ ŋi ppaş umundu uşë ba undiimaan. ⁴ Bapiit ŋi dko dloŋ di *Ulibra wi nul aji : « Naşibaŋi anoorfën ŋi unuur uŋënk paaj na uloŋ wi adoluŋ ulempul bti aba. »[☆] ⁵ Dkak akakalëş uko wi Naşibaŋi aŋupuŋ: « Baankneej nin du dko di nji mbomanuŋ baka aji banoorfënaan. »[☆]

⁶ Bantiinkuŋ uteek *Uŋup Ulil Unuura mënŋ, baanneej du dko mënŋ ŋiki babi pok ptiink Naşibaŋi. Kë baŋaŋ baloŋ başë hilan te hënkunŋ kaneej da. ⁷ Uko waŋ ukaŋ kë Naşibaŋi abi ŋo ajon, ado unuur uhalu undu'aniinŋ « nŋa » wi aŋëpnunŋ ŋi mntum mi *Dayiŋ, aŋup nŋup ŋi ndooŋ abi ŋupan aji : « Woli natiink nŋa pdiim pi nul, nawutan kadënëŋan ŋhaaş. »[☆]

⁸ Woli Yoŋuwa* ado lah bateem nja kë banoorfën na manjoonan, Naşibaŋi aankŋiiniyaan unuur uloŋ. ⁹ Pntaali pi Naşibaŋi paduka keeri unuur uloŋ wi pnoorfën ji wi nul. ¹⁰ Ŋaŋ anneejuŋ du dko di Naşibaŋi abomanuŋ pa pnoorfën, aji noorfën noorfën ulemp wi adoluŋ jibi Naşibaŋi anoorfënuŋ ŋi ulemp wi adoluŋ. ¹¹ Nawulën ŋtaman keeri ŋneej du dko di pnoorfën mënŋ, nin ŋaŋ alonŋ ŋi nja awutna kawo aanneej da, wi akpokuŋ ptiink Naşibaŋi ji bateem nja.

¹² Na manjoonan, Uŋup wi Naşibaŋi uwo ujeb, uka mnhina, abot ajul apel kakej ki ŋde ŋtëb. Uko wi aŋupuŋ wuŋ uji ufal te kadoo ban du uhaaş na uşal

☆ **4:3** Kaŋaam 95.11. ☆ **4:4** Ujuni 2.2. ☆ **4:5** Kaŋaam 95.11.

☆ **4:7** Kaŋaam 95.7-8. * **4:8** ŋi ugrek katim ki Yoŋuwa kanaam katiinkare na ki Yetu. Natenan ŋi Pleşan 31.7; Yoŋuwa 21.44; 22.4; 23.1

meet, kaneej te du dko di imoh iyitiiraanun na du imoh meet ; uji uten iko yi ñaañ najën aṅaluñ na yi aṅaluñ du uhaaşul. ¹³ Nin ñaañ aanhil kamena Naşibaṭi, iko bti iji ipën kawinana ṭi kēş ki nul ; ul i ṅwoon kaṭup uko wi ṅdoon.

Krittü naşih i baṭeñan naweek i nja

¹⁴ Name kē ṅka *naşih i baṭeñan naweek anyaan te du baṭi : ul awoon Yetu, Abuk Naşibaṭi. Ukaan kē ṅwo kamēban kaliint ṭi uko wi ṅjakuñ aji ṅfiyaari.

¹⁵ Naşih i baṭeñan naweek i ṅkaan aji miir nja ṭi pbiışna pi nja ṭiki bawuuka ajuban ṭi iko bti jibi bawuukun nja ṅjuban kē aambaan kajubanaara.

¹⁶ Nawulën keeri ṅñog na mntēñ Naşibaṭi anwoon ajug bnuura, ahilna aṅaga nja ṅkuṭ nyeenk bnuura, kahilna kaṭēnkana ṭi wal wi ṅknumiinj.

5

¹ *Naşih i baṭeñan andoli aji datana ṭi ptoof pi bañaan, ulemp wi nul uwo pdo kaṭoor baka ṭi kadun ki Naşibaṭi, aji ṭen kabot kado iṭeñan pa ipekadu yi baka. ² Ul ṭi uleeful atum dko di abi-inkniinj, ukaan kē aji hinan pmiir banwoon baam-mee aşē neem. ³ Kē wi ajaan abiişna ul ṭi uleeful, awo i kado iṭeñan, Naşibaṭi ahilna apēnan ipekadu yi nul na yi bañaan bti. ⁴ Nin ñaañ aanhil kanaṭa kaji awo naşih i baṭeñan, Naşibaṭi ajaan adu'a awo naşih i baṭeñan jibi abiinj adu *Aaron.

⁵ *Krittü kak aannaṭa naṭa aji ul awo *naşih i baṭeñan : ayeenkna pa du Naşibaṭi anjakulun ṭi *Ulibra wi nul :

« *Iwi iwoon Abuk naan,
nṭa di dṭup aji dwo şaaş* ✧. »

✧ 5:5 Kañaam 2.7.

6 Hènk di di ajakuŋ kak aji :
« *Iwo naṣejan te mnṣo ji *Melkitedek.* »☆

7 Wal wi *Krittu awoon ñaaŋ najèn ṭi mboṣ, añehan akuṭ akooṭ na idiim iweek na mnkuul Naṣibaṭi anhinanuŋ kabuurana pkeṭ. Kè atiinka ṭiki aji ṭaṣa bnuura. 8 Ajuk ṭi iko bṭi yi ahajuŋ uko unwoon pdo kaṭiink Naṣibaṭi, te adoo wo wo Abukul. 9 Abaañeṣ ulemp wi nul ṭi mboṣ, ahil hènkuŋ kabuuran te mnṣo bañaan bṭi banjaan batiinka. 10 Na manjoonan, Naṣibaṭi adu'uluŋ kè awo *naṣih i baṣejan ji Melkitedek.

Plipara ppèn ṭi pfiyaar

11 Nka iko itum yi pṭup ṭi uko mènṭ kè ikak atam ppibanan ṭiki naanji natar ṭi pyikrèn. 12 Nado bi wo wo lah kawo bajukan undiimaan aṣè huma nnuma bajukanan iko iteek ṭi uko wi Naṣibaṭi : nahum nnuma mntow, naando bi hilan pde pde pantamuŋ. 13 Kè ñaaŋ anhumuŋ ṭi mntow, aanji me uṭup unjaan ujukan uko unwoon uṭool ṭi kèṣ ki Naṣibaṭi : awo napoṭ nampoṭi. 14 Kè pde pantamuŋ paṣè wo pi baweeek, baji baṭeṭna ṭi iko yi bawinuŋ kahilna kapaṭeṣ bnuura na buṭaan.

6

1 Hènk keeri, nawulèn nduk pjukan pteek ṭi uko wi *Krittu, nya du pjukan panwoon pi banliintuŋ ṭi pfiyaar. Nènkak akak ṭi pjukan pteek mènṭ, panwoon pi pwut pdo iko inkṭijun pkeṭ, pi pfiyaar Naṣibaṭi, 2 pi pjukan ṭi uko wi batitmu*, pi ppaf iñen,

☆ 5:6 Kañaam 110.4. * 6:2 Batitmu : Ulome baṭiiniyaan ṭi bañow bi bayuday na batitmu bi Yowan na bi Krittu.

pi pnaṭa ṭi pkeṭ na pi pwayëṣ pbaañṣaani. ³ Uko mēntṭ wi wi ṛkdoluṅ, ulille Naṣibaṭi.

⁴ Na manjoonan, bambiinṅ ayeenk bjeehi bi Naṣibaṭi, ayeenk uṭen unwoonuṅ du baṭi, ayeenk *Uhaaṣ wi nul, ⁵ awin jibi uṭup wi nul unuuri, awin mnhina mi pṣih pi Naṣibaṭi pankmbiinṅ, ⁶ aṣë duk bgah, ñaaṅ aanhil nin kado baka baṭëlëṣ ṛbida ṛi baka, bakak bafiyaar : bawo wo ji bakak apanṅ Abuk Naṣibaṭi ṭi krut, akowandëna ṭi kadun ki bañaaṅ.

⁷ Na manjoonan, woli mboṣ mi uṣubal ujaanṅ uṣubar wal undoli manbuk ṛdeey ṛannuuriinṅ pa biki bajaaraduṅ ṛa, Naṣibaṭi aji wul mboṣ mēntṭ bnuura. ⁸ Kë manṣale buk iyiw na umbiilu, manji manwaanṅ udooni, kakak i pbi kafëpana, manji mambi baañṣaan ṭi ptër.

⁹ An banoh naan biki nṅaluṅ maakan, woli ṛdoo ṭiini haṅ na an, ṛme bnuura kë nawo ṭi bgah bnuura banjaanṅ baṭij mbuur. ¹⁰ Naṣibaṭi awo natool, aankṭilma ulemp wi nan na uṅal wi naṅaluluṅ, adiiiman wa, wi nabiiṅ aṭënk bañaaṅ biki nul abot aṭënkaara ṭënk baka te nṭa. ¹¹ Kë ṛṣë ṛal andoli ṭi an aji mëban kaliint te ubaañṣaani, uko wi nahaṭuṅ uhilna udolana bṭi. ¹² Hënk, nawutan kaṣabër, naṭëpan ṭëp nawo ji bantamanuṅ ṭi pfiyaar te adoo yeenk uko wi Naṣibaṭi ahoṅuṅ.

Uko wi Naṣibaṭi ahoṅuṅ

¹³ Wi Naṣibaṭi akhoṅuṅ Abraham, aanka ampeluli i ahiluṅ kamehna ṭi kadunul, ukaanṅ kë amehna ṭi bkowul ¹⁴ aji : « *Dmehna aji dwulu bnuura bweek maakan, ddo pntaali pankpënnuṅ ṭi*

iwi patum. »[☆] 15 Kè Abraham aṭo amiir ayeenk uko wi Naṣibaṭi ahoṅuluṅ. 16 Na manjoonan, bañaan bajèn baji bamehna ṭi ampeluṅ baka, kè pmehna mēntṅ paji padiiman kè uko wi ñaaṅ aṭupuṅ ujoonani kaṣè ba bṭup. 17 Hēnk di Naṣibaṭi, wi aṅaluṅ pdiiman banwoon i kayeenk iko yi ahoṅuṅ kè uko wi ajakuṅ aji ado wa, amehnaa. 18 Naṣibaṭi aanhil kaṭup uko unwoon uunjoonani, ukaan kè uko wi ahoṅuṅ amehna uunhil kaṭëlèṣ. Hēnk, nja ṅṅṭiṅ aya du Naṣibaṭi ṅwo na mntēṅ mnweek kahilna kayeenk uko wi ṅhaṭuṅ unkmbiṅ. 19 Mnhaṭ mēntṅ manwo uko unṭijanunṅ ubida wi nja, manji mando nja ṅneej kaṭēp blaañ bweek bantaanunṅ na *dko dyimanaan maakan, di Naṣibaṭi awoon. 20 Yetu aneej nja da uteek, ahilna pṭēnk nja, akak naṣiḥ i baṭejan te mnṭo ji *Melkitedek.

7

Melkitedek naṣiḥ i baṭejan

1 *Melkitedek mēntṅ, abiṅ awo naṣiḥ i ubeeka wi Falem akuṭ awo naṭejan i Naṣibaṭi *Andēmunṅ Maakan. Wi Abraham awoonunṅ ugut wi afiṅnuṅ baṣiḥ baloṅ, Melkitedek aya akita añehan Naṣibaṭi awula bnuura. 2 Wal mēntṅ Abraham awula kafah kaṭēnk iñeen ṭi iko yi atehuṅ du baṣiḥ mēntṅ. Katim ki Melkitedek kawoon « naṣiḥ naṭool »; akak awo naṣiḥ i Falem, uwoon « naṣiḥ i mnjeeh. » 3 ṭi *Uli-bra wi Naṣibaṭi baanṭiiniyaan aṣin, kè baanṭiiniyaan anin, baankak aṭiiniyaan bateem na unuur wi abukiṅ, na wi akeṭuṅ. Awo naṭejan te mnṭo ji Abuk Naṣibaṭi.[☆]

☆ 6:14 Ujuni 22.16-17. ☆ 7:3 Natenan ṭi Ujuni 14.18-20.

4 Natenan jibi Melkitedek awo i ñaan naweek : *Abraham ateen nja adoo wula kafah kaṭenk iñeen ki iko yi atehnuṅ du ugut. 5 Kë *Bgah bi Moyit baṣë jakun kë biinṅ babuk *Lewi bawoon baṭeṅan, bañaan bawo kawul baka kafah kaṭenk iñeen ki uko wi bakaan, te bakaan mēṅan, bawo bayiṅ baka, bawo bukal bti biki pntaali pi Abraham. 6 Kë ul Melkitedek, anwoon aando wo wo i pntaali pi Lewi, aṣë yeenkna ṭi Abraham kafah kaṭenk iñeen ki iko yi atehnuṅ du ugut, añehan Naṣibaṭi awul bnuura Abraham anwoon ñaan i Naṣibaṭi ahonṅ. 7 Kë ñaan anjaan añehan Naṣibaṭi awul bnuura, aṣaan apel i bawulun bnuura, bañaan bti bame uko mēṅ. 8 Babuk Lewi banjaan bayeenk kafah kaṭenk iñeen bawo bañaan bajen bankketuṅ kë *Ulibra wi Naṣibaṭi uṣë piit aji Melkitedek awohaara wo najeb. 9 Kë ṅhinan kaji : wi babuk Lewi bajaan bayeenk kafah kaṭenk iñeen, Lewi alukaara luk kafah mēṅ wi Abraham alukuṅ Melkitedek. 10 Na manjoonan Lewi aando bi buka, aṣë wo ha da ṭi Abraham ateen wal wi Melkitedek ayaan akita.

11 Ṭi bgah bi Naṣibaṭi awulun biki *Itrayel, biki pntaali pi *Lewi biki bawoon kajej bawo baṭeṅan biki Naṣibaṭi ; bawo baṭeṅan ji *Aaron. Kë pwo baṭeṅan pi baka paṣë bi wo paankëṣi ; woli pakëṣ lah, hum di di bakaan anuma naṭeṅan alon kak ji *Melkitedek? 12 Kë wi pjoṣ naṭeṅan pi nṭa papaṭuṅ na pi ṭfa, bgah kak baṭëlëṣa. 13 Naṭeṅan nahalu i bakṭiiniyaanuṅ ṭi awoon Ajugun. Ul awo i pntaali pmpaṭi, kë ṭi pntaali mēṅ, nin alon aambaan kawoha naṭeṅan i Naṣibaṭi. 14 Bañaan bti bame kë

Ajugun apënna ƚi pntaali pi *Yuda, kë *Moyit ašë wo aanƚiiniyaan pntaali mëntƚ wi akƚiiniyaanunƚ uko wi baƚenjan.

¹⁵ Kë uko ušë ujintƚ hënkunƚ bnuura : naƚenjan alonƚ abii, ašë wo ji *Melkitedek. ¹⁶ Aanyeenkna ƚi bateem pwo naƚenjan jibi upiitaniinƚ ƚi *Bgah bi Moyit, ayeenkna pa ƚi mnhina mi nul mi awatnunƚ pkeƚ. ¹⁷ Na manjoonan, upiitana ƚi *Ulibra wi Našibaƚi aji :

« *Iwo naƚenjan te mnƚo ji Melkitedek*✧. »

¹⁸ Kë bgah bteek bašë bi kak abiišna akuƚ awaan udooni ƚi uko wi iƚenjan, ukaanƚ kë Našibaƚi apënan ba. ¹⁹ Na manjoonan, *Bgah bi Moyit baando nin ñaanƚ kë ajintƚ ƚi këš ki Našibaƚi. Kë Našibaƚi ašë wul nja mnhaƚ mannuurnaaniinƚ, ƚi munƚ mëntƚ mi mi nƚkƚëpnunƚ kañoga.

²⁰ Našibaƚi amehnaa wi adatuƚ Yetu Ajugun aji awo naƚenjan. Aamehnaa wi bandukiinƚ bakakunƚ baƚenjan. ²¹ Aa, Našibaƚi amehnaa wi adolonƚ kë Yetu awo naƚenjan aji :

« *Nji Ajugan, dmehnaa,*
mënkƚak ƚi uƚup wi naan :

“*Iwi, iwo naƚenjan te mnƚo.*” »✧

²² Uko mëntƚ ukaanƚ kë Yetu awo ankndolonƚ nja nƚwo ƚi bhonƚar bannuurnaaniinƚ.

²³ Uka uko ulonƚ kak : baƚenjan bandukiinƚ babi ƚum ƚiki pkeƚ paneenan baka bawo baƚenjan te mnƚo.

²⁴ Kë Yetu ašë wo na ubida wi mnƚo ukaanƚ kë awo naƚenjan te mnƚo. ²⁵ Uko waƚ ukaanƚ kë ahilan kabu-uran te mnƚo banjaanƚ baƚëpna ƚi a kañog Našibaƚi. Awo najeb te mnƚo awo ƚi pñehandër baka Našibaƚi.

✧ 7:17 Kañaaam 110.4. ✧ 7:21 Kañaaam 110.4.

²⁶ Yetu awoonj keeri *naših i baṭeṇan i ṅnumiin. Ayimani, aanjuban nin, ajinṭ ṭi kēš ki Našibaṭi, apēn ṭi bado buṭaan adeeṇana du baṭi duuṭ. ²⁷ Aannuma pdo kado iṭeṇan na ṅnuur ji baših biki baṭeṇan bandukiin banjaan bado ya kapēnanaan ipekadu yi baka na yi bañaan bti. Awul uleeful kē uwo bṭeṇan bankēšun. ²⁸ *Bgah bi Moyit babi do bañaan bajēn banjaan babišna kē bawo baših biki baṭeṇan. Kē kamehna ki Našibaṭi kambiiṅ ṭi kafet ki bgah kašē do Abukul andolonj iko bti yi aṭu'ulunj pdo kē awo naših i baṭeṇan te mnṭo.

8

Bhoṅar bhalu

¹ Na manjoonan, uko unkaanunj udooni ṭi uko wi ṅkṭupunj uwoonj: ṅka *naših i baṭeṇan anyaan aṭo du baṭi du kañen kadeenu ki pṭij pi pših pi Našibaṭi. ² Aji ṭeṇan du dko dyimanaan, dawoonj *kaloona ki bayiti na manjoonan, ki iñen yi ñaan najēn iwoonj iintari, Našibaṭi Ajugun atarunj ka.

³ *Naših i baṭeṇan andoli baṭoorana ṭooran ado kado uṭen na iṭeṇan ; ukaanj kē *Krittu kak awo kaka uko ulonj wi akṭenunj. ⁴ Woli awo lah ṭi mboš, aando wo wo naṭeṇan : balonj bawo da bankṭeṇanunj jibi *Bgah bi Moyit bajakunj. ⁵ Kē iṭeṇan yi baṭeṇan mēntṭ bajaan bado iṣē ṭu kanaam na inkdolaniin du baṭi, iwo wo ji ulimēntṭ wi ya. Na manjoonan, wi Moyit abiiṅ awo i pboman *kaloona ki bayiti, Našibaṭi aji na a : « *Tenan, ido ka bti kanaam na uko wi ndiimaniin du pnkunj pi Finayi.* »⁶ *Krittu ul, Našibaṭi aṭu'a ulemp undēmunj apel

✧ 8:5 Ppēn 25.40.

wi başih biki baṭeṇan bandukiin, Naşibaṭi aṭēpna ṭi a ado bhoṇar bannuurnaaniin, wi ahonun iko innuurnaaniin.

⁷ Woli bhoṇar bteek* baanka lah dko di babiişni, Naşibaṭi aanknuma pdo btēbantēn. ⁸ Kē Naşibaṭi aşē ṇoman na pntaali pi nul aji :

« *Nji Ajugan dji :*

*ṇnuur ṇloṇ ṇabi ṇi nji kalun kado bhoṇar bhalu,
bhoṇar bhalu na bañaan biki Iṭrayel na biki Yuda.*

⁹ *Bhoṇar mēnt baankwo ji bi ndolun na bateem baka
unuur wi mpēnanun baka du uṭaak wi Ejiptu.*

*Baambi ṭijan bhoṇar bi naan,
ukaan kē nji kak nwutan baka.*

¹⁰ *Nji Ajugan dkak aṭiini aji :*

woli ṇnuur mēnt ṇaṭēpi

*bhoṇar bi nji kalun kado na pntaali pi *Iṭrayel bii
bi :*

dlun kapiit bgah bi naan ṭi uşal wi baka

dlun kapiit ba ṭi ṇhaaş ṇi baka,

dlun kawo Naşibaṭi i baka,

kē baklun kawo pntaali pi naan.

¹¹ *Wal mēnt, nin aloṇ aankak anaṭa kaji ajukan*

akinṭul kēme ayiṭul

kaji na a : “Meen Ajugun!”

Bañaan bti balun kame'en,

du anwoonun nampoṭi te du anwoonun

naweek.

¹² *Dlun kamiir baka pjuban pi baka,*

mēnkak aleş nin ipekadu yi badolun. »[☆]

* **8:7** Bhoṇar bteek : Baṭiiniyaan ṭi bhoṇar bteek, bi badolun du pnkun pi Finayi. Natenan ṭi Pṭi 24.3-8. ☆ **8:12** Yeremiya 31.31-34.

13 Wi Naşibaŋi aŋiiniyaanuŋ bhoŋar bhalu, ado bjon kē bakak awaanŋ udooni. Kē uko unjonuŋ akak aŋaf, uŋi uban ŋi pba.

9

Idolade yi bhoŋar bteek

1 Bhoŋar bteek babi ka idolade ŋi pdo Naşibaŋi bteŋan abot awo na dko dyimanaan ŋi mboş. 2 Hēnk, batan kaloona kalonŋ kanwoonŋ na ŋmbarŋ ŋtēb. ŋi umbarŋ uteek wi kaloona mēntŋ wi bajaanŋ badu *dko dyimanaan, uka da ŋkaniya na umeeşa wi bapafuŋ ipoom yi baŋenuŋ Naşibaŋi. 3 Kē du kafetŋ ki blaañ uka da umbarŋ utēbantēn wi bajaanŋ badu *dko dyimanaan maakan. 4 Wuŋ mēntan uwo na *bliit bi mngur bi uwuuru, banjaanŋ batērna mnkulan, na umaala unwoonŋ bti wi uwuuru wi baŋuunŋ pŋukar pi uwuuru panhaknuŋ pde pi *Yawe Nawat Kabuka awuluŋ babak *Itrayel du *pndiiş, pde mēntŋ baji badu pa *Mana☆. Pmul pi *Aaron pandukiinŋ aŋeeñ hēnkunŋ pawo da kak, na klaak kanfejuŋ apiitna *Bgah bi Moyit. 5 Kē ŋi umaala mēntŋ duuŋ başē ŋu iko infejuŋ innaamunŋ na ŋwanjuŋ ŋi bajaanŋ bado kerubim ŋanjaanŋ ŋadiiman kē Naşibaŋi awo da. Ibaaklu yi ŋa iŋi ido blifi ŋi dko di bajaanŋ batulna pñaak ppēnanaan ipekadu. Mēntŋ wal wi pŋiiniyaan iko mēntŋ bti kaŋiŋtan bnuura wii wi.

6 Wi iko mēntŋ bti ibomaniinŋ hēnk, baŋeŋan baji baneej unuur undoli du umbarŋ uteek wi kaloona kado ulemp wi baka. 7 Kē *naşih i baŋeŋan ŋaŋ ajaanŋ aneej ŋi utēbantēn ; aŋi neej da uyaaş uloolan

☆ 9:4 Natenan ŋi Ppēn 16.13-15,31.

ṭań ṭi uşubal. Aji ṭij da pńaak pi ņko ņi bafinaruŋ Naşibaṭi aṭen pa ppēnanaan ipekadu yi nul na yi bańaaŋ bṭi. ⁸ *Uhaaş wi Naşibaṭi udiiman bnuura ṭuŋ uko mēŋṭ kē bgah bneejni du *dko dyimanaan maakan baanji bahaabşa, woli dko dyimanaan danwoon ṭi mboş dawohaara wo da. ⁹ Uko mēŋṭ bṭi uwo uhoń wi wal wi ņwoon wi nṭa. Uwoon kē uṭen na iṭenjan indolaniin iinhil kado uhaaş wi űaaŋ andoluŋ ya ujint ṭi kēş ki Naşibaṭi. ¹⁰ Iwo idolade ṭań ṭi uko wi pde, pdaan, na bańow, yi Naşibaṭi aṭuuŋ bańaaŋ pdo te wal wi akdoluŋ iko bṭi ikak ihalu.

Uko wi Krittü adoluŋ kabuuranaan nja

¹¹ Kē *Krittü aşē pēn awinana ji *naşih i baṭenjan andoluŋ iko inuura yi Naşibaṭi abomanuŋ nja kē iwinanaa ; aneej du kaloona kanwoonuŋ kaweeek, kanwoonuŋ kayimanaan. Kaloona mēŋṭ kaambo-manaan ińen yi bańaaŋ bajēn, kaanwo ki umundu umpaşaniin wi. ¹² Abi neej neej byaaş bloolan du *dko dyimanaan, aantul da pńaak pi ņpi ņkaş na pi ņgit ņkaş: pńaak pi nul pi pi atuluŋ abuuranaan nja te mńṭo. ¹³ Na manjoonan, woli pńaak pi ņpi ņkaş na pi ņgit ņkaş na ufob umpēnuŋ ṭi ņgit ņantēruŋ yi bajaan bajeesh ṭi bańaaŋ banṭopuŋ iji ijinṭan ņleef ņi baka, ¹⁴ hum di di pńaak pi Krittü pawoon paankjinṭan ņhaaş ņi nja kapēnan iko iwaan udooni injaan iṭij pkeṭ ņhilna ņdo kalempar Naşibaṭi anwoon najeb? Ul Krittü awo i mńṭo ukaan kē bṭenjan bi adoluŋ wi awuluŋ uleeful Naşibaṭi kē balila.

Bhoŋar bhalu

15 Uko unkaan kē Naşibaţi aţēpna  i *Krittu anke un alukna pjuban pi ba aan badolu , wi bawo   i bho ar bteek, uwo kē ba aan biki Naşibaţi adatu  bahil kaduka te m to na iko inuura yi aho u  baka. H nk ado bho ar bhalu. 16 Woli ba iiniyaan pduka na iko, uji wo kameetana kē  aan ake i. 17 Phiij paji pataa  wal wi pke  pawo ,  aan aanhil kahii   aan anwo  na jeb. 18 H nk, bho ar bteek bajunna p aak. 19 Wi *Moyit a upu   i kadun ki ba aan bti iko bti yi bgah ba u  baka pdo, wi wi ajeu  p aak pi  git  ka  na pi  pi  ka  na meel na pta  pjeenk  na kanah ki bko bi baja  bado *hitop ki atoopu   u  p aak na meel al t  i ulibra wi bgah na  i ba aan bti, 20 a   ji : « *Pi pawo  p aak pank enanaanu  bho ar bi Naşibaţi adolu  na an aji nam ban ba.* »[ ] 21 H nk kak di di al tu  p aak  i kaloona na  i iko bti yi baja  ba enanaan Naşibaţi. 22  i bgah, p aak paja  pajin an iko bti ; woli paantuli, ipekadu iinji ip n. 23 Woli bawo i kajin an iko innaamu  yi ba i, inwo  du ba i iwo i keeri kajin an na i en innuurnaani .

24 Na manjoonan, m nt   i *dko dyimanaan dambomanu  na i en yi ba aan baj n, dan u  kanaam di manjoonan, di di *Krittu aneeju . Aneej neej du ba i kahilna kana   i kadun ki Naşibaţi kayenan nja. 25 Aanneej neej pdo kawul uleef u bal undoli jibi *na ih i ba enan aja  aneej du dko dyimanaan ka   wul p aak panwo  paanwo pi nul. 26 Woli ado lah ha , ahaj  yaa   tum du upa a umundu te h nku . Na manjoonan,  i  nuur  baa saani  i  wo   i ap n

[ ] 9:20 Pp n 24.8.

kawinana uyaaş uloolan kabaana na pekadu wi awulun uleeful kë uwo btejan. ²⁷ Bañaan bajen baji baktej uyaaş uloolan, Naşibaţi kawayeş baka. ²⁸ Kë hênk kak di di Krittu awulun uleeful byaaş bloolan, Naşibaţi apênanaan ipekadu yi bañaan batum. Alun kapên kawinana uyaaş utëbantën, aankbi bi ppënan ipekadu yi bañaan, abi bi pbuuran te mnço bankyoonkun ubi wi nul.

10

Krittu aba na itejan ijon

¹*Bgah bi Moyit baanyuuj iko bti na manjoonan, bawo wo tañ ulimënt wi iko inuura inklun kawulana faan. Bgah mënt baji bahepar bado kadoha do uşubal undoli itejan innaamuñ. Uko mënt udi-iman kë baanhil kajinčan piş banknogun Naşibaţi. ² Woli banjaan bado Naşibaţi itejan bakak lah ajinç mndani, baankak aşal kë bawo na pekadu, bañaan pdo kado itejan. ³ Babaa tęp tęp aji bado uşubal undoli itejan, kë uko mënt uji uleşan baka ipekadu. ⁴ Na manjoonan pñaak pi ngit nkaş na pi npi nkaş paanhil nin kapënan ipekadu. ⁵ Ukaan kë wal wi abiinç awo i pbi ti umundu, *Krittu aji na Naşibaţi :

« *Iinçal bafınaru nko*

kë iinçal baçenu iko ilon

aşë wulën uleef wi ñaanç najën ;

⁶ *nko nantëradiinç iinçi klilandër nç,*

itejan ppënanan ipekadu, iinçi klilandër ya

⁷ *Wal mënt dji : “Iwi Naşibaţi, nçi wi : dçi pdo uko wi inçalunç,*

*jibi upiitaniin ɥi uko wi naan ɥi *Ulibra wi nu.* » ☆

⁸ Hènk, *Krittü adunna aji ɥi : *ɳko ɳantèradiin iinji klilandèr ɳa, iɥeɳan ppènananaan ipekadu iinji klilandèr ya,* kè bgah bašè ji kè bañaan bawo i pdo iɥeɳan mènɥ. ⁹ Akak aji : *Nji wi : dbi pdo uko wi iɳaluɳ.* Hènk aba na iɥeɳan ijon aɥij bi nul. ¹⁰ Ado keeri uko wi Našibaɥi aɳaluɳ, awul uleeful byaaš bloolan, kè hènɳ di ɳjintuɳ ɥi kèš ki Našibaɥi te mɳto.

¹¹ Naɥeɳan andoli aji naɥa na ɳnuur kalempar Našibaɥi, aji do ɳyaaš ɳtüm iɥeɳan, kè yuɳ mènɥan išè wo iinji ipènan nin pekadu di bañaan. ¹² Kè *Krittü ašè do bɥeɳan bloolan banwoon bi mɳto, wi wi ašaan aya aɥo ɥi kañen kadeenu ki Našibaɥi. ¹³ Hènkuɳ aɥoo ayoonk Našibaɥi *aɥu bašooradul ɥi ihoɥul uɥeɳ.* ☆ ¹⁴ ɥi bɥeɳan bloolan ado kè bañaan biki aɥijuɳ Našibaɥi kè bawo bajintɥ ɥi kèš ki Našibaɥi te mɳto. ¹⁵ Uko mènɥ wi wi *Uhaaš wi Našibaɥi uyuujuɳ nja kè ujoonani wi ujakuɳ aji :

¹⁶ « *Nji Ajugan dɥiini aji :*

woli ɳnuur mènɥ ɳaɥèpi

*bhoɳar bi nji kaluɳ kado na pntaali pi *Itrayel bii bi :*

dluɳ kapiit bgah bi naan ɥi ɳhaaš ɳi baka,

dluɳ kapiit ba ɥi ušal wi baka,

¹⁷ *dluɳ kamiir baka ipekadu yi baka,*

mènkak aleš nin pjuban pi bajubanun. » ☆

¹⁸ Wi Našibaɥi amiiruɳ keeri ipekadu, ñaan aankak anuma pdo iɥeɳan kapènananaan ipekadu.

Nawulèn ɳñog Našibaɥi

☆ **10:7** Kañaam 40.7-9.
Yeremiya 31.33-34.

☆ **10:13** Kañaam 110.1.

☆ **10:17**

19 An bayit naan, hènkuŋ keeri nme bnuura kē pñaak pi Yetu pantuliŋ pado kē n̄hil kaneej du *dko dyimanaan maakan, 20 ahaabēs nja bgah bnuura banjaan bawul ubida, banṭepuŋ blaañ bweek banwoon ṭi kadun ki dko dyimanaan maakan, banwoon uleef wi nul. 21 N̄kak aka *naṣih i baṭejan naweek i Naṣibaṭi aṭuuŋ ṭi kadun ki katoh ki nul. 22 Nawulēn keeri n̄nog Naṣibaṭi na uhaaṣ ujint, na pfiyaar panjoonanun, na uhaaṣ, wi Yetu ajinṭanun na pñaakul, na uleef wi bañowuŋ na meel mnjint apēnan iko iṭop bti. 23 Nawulēn n̄mēban n̄liint ṭi uko wi n̄haṭuŋ akuṭ aṭup. Na manjoonan, nme kē Naṣibaṭi aji do uko wi ahoŋuŋ. 24 Andoli ṭi nja adoon kaṭaaf atēntul, n̄hilna n̄tēntēndēr ṭi b̄jalad na pdo iko inuura. 25 Bañaan balon baṭaal pwo baankmaar byit bi banfiyaaruŋ *Krittu, kē uko mēnt uṣē wo uunuura ; n̄baa wo kaṭep ṭep katēntēndēr, wi nadoon ame kē unuur wi ubi wi Krittu uñogi.

26 Na manjoonan, wi n̄meen uko unwoon manjoonan, woli ulil nja kē n̄dinan aji n̄duka ṭi p̄juban, uunkak aka b̄tejan banhiluŋ ppēnan ipekadu. 27 Wal mēnt, n̄duka duka ayoonk na palēnk pwayēs pi Naṣibaṭi na bdoo bjeenkal bankluŋ katēr bampokuŋ pṭaṣa. 28 Woli ñaan apok pṭaṣ *Bgah bi Moyit, kē bañaan batēb kēme bawajanṭ baṭup aji ajubani, baankñagi'a, baji bafiña☆. 29 Naṣalan keeri uko unkdoluŋ anṣooruŋ Abuk Naṣibaṭi, anṭuuŋ pñaak pi bhojar pi aṭēpnun awo najint uko undaayanaan abot akar *Uhaaṣ wi Naṣibaṭi unwoon ukumpēs wi bnuura. Nahinan kanuŋ jibi kakob

☆ 10:28 Pleṣan 19.15.

ki uŋ mēntan kakyibani. ³⁰ Na manjoonan nme antiiniin aji : « *Nji dluŋ kalukanan, nji dluŋ katum.* » Akak aji : « *Nji Ajugan dluŋ kawayeş pntaali pi naan.* »[☆] ³¹ Naşibaţi anwoon najeb amob le ñaan, uŋ mēntan aji wuţan maakan.

³² Naleşan uko undolanaŋ du ujuni wi nayeenuŋ bjeehi bi Naşibaţi. Tuŋ nwal mēnt nawin mnhaj mnweek aşē mēban aliint. ³³ Babi karan nwal nlon ahajanan kē nawo bten bi bañaan, kē nwal nlon naţok na banhajuŋ haŋ. ³⁴ Nabi ñaga biki bawatuŋ ukalabuş abot alilan ŋi uko wi batehuŋ bka bi nan, wi nameeŋ kē naka bka bannuur-naaniin banwoon baankba nin. ³⁵ Nawutan keeri kaţańan phaţ ŋiki mnhaţ mēnt mankaan kē nakeenuŋ katum kawee. ³⁶ Nawo kataman kahilna kado kado uko wi Naşibaţi analuŋ, hēnk nayeenuŋ uko wi ahoŋuŋ. ³⁷ Na manjoonan upiitana ŋi *Uli-bra wi Naşibaţi aji :

« *Uduka nwal nntiinku, nntiinku ntiinku, anwoon i pbi aşē bi, aankjon.* »[☆]

³⁸ « *Nji Naşibaţi, dluŋ kawul ubida anwoon natool ŋi kēş ki naan ŋiki afyaari.*

Kē woli alon adekēn kafet, mēnklilandēra. »[☆]

³⁹ Kē nja, nēnwō ŋi bankdekuluŋ kafet, kaneem ; nwo ŋi banfiyaaruŋ awo ŋi bgah bi mbuur.

11

Pfiyaar pi bañaan biki ŋfa

¹ Woli nfiyaar Naşibaţi, nji nme na manjoonan kē nluŋ kayeenk uko wi nhaţuŋ, nme bnuura kē iko

☆ **10:30** Pleşan 32.35-36. ☆ **10:37** İtaŋi 26.20. ☆ **10:38** Habakuk 2.3-4.

yi nwoon n̄enwini, iwoo abot ajoonan. ² Pfiyaar pakaan̄ k̄e bateem nja babi winana bnuura ʒi k̄eş ki Naşibaʒi. ³ K̄e pfiyaar pi nja pakaan̄ k̄e nyikr̄en k̄e Uʒup wi Naşibaʒi upaşuŋ umundu, h̄enk di di iko yi njaan̄ n̄win ip̄ennuŋ ʒi iko inwoon̄ iinwinanaa.

⁴ ʒi pfiyaar pi nul, *Abel awul Naşibaʒi b̄tenan bannuuriin̄ apel bi *Kayin. Pfiyaar m̄enʒ pakaan̄ k̄e awo natool ʒi k̄eş ki Naşibaʒi, Naşibaʒi ʒi uleeful adinan ayeenk uʒen wi nul ; k̄e pul pakaan̄ k̄e bakt̄iiniyaan uko wi nul wi adoon̄ aket̄✧.

⁵ Pfiyaar pakaan̄ k̄e *Henok aya du Naşibaʒi b̄e aanʒepna ʒi pket̄ ; nin aloŋ aankak awina win, Naşibaʒi adeen̄uluŋ aŋooʒ du a. Upiitana ʒi *Ulibra wi Naşibaʒi aji Henok ado bi lilaara lil ji abi ado kadeeŋa. ⁶ K̄e nin aloŋ aş̄e wo aanhil kalil Naşibaʒi b̄e aanfiyaara. Na manjoonan, ñaan ank̄noguŋ Naşibaʒi aji wo kafiyaar k̄e awoo abot aji tuum banjaan̄ bala'a.✧

⁷ Pfiyaar pakaan̄ k̄e *Nowe atiink uko wi Naşibaʒi aʒupuluŋ unwoon̄ uundo bi winana. Am̄eban bnuura uko wi Naşibaʒi ajakuŋ, aboman upuur abuuranaan biki katohul b̄ti. Pfiyaar m̄enʒ pakaan̄ k̄e adiiman k̄e umundu uduknaanaa, aʒepna ʒi pa, awo natool ʒi k̄eş ki Naşibaʒi✧.

⁸ Pfiyaar pakaan̄ k̄e Abraham ado uko wi Naşibaʒi ajakuluŋ wi adu'uluŋ ayila, k̄e aya du uʒaak wi Naşibaʒi ahoŋuluŋ b̄e aamme dko di akyaan̄. ⁹ ʒi pfiyaar m̄enʒ aya awo ji nayaant̄ du uʒaak wi Naşibaʒi ahoŋuluŋ, af̄eʒ ʒi iloona. Itaak na Yakob bado haŋ kak, wi Naşibaʒi ahoŋuŋ baka

✧ **11:4** Natenan ʒi Ujuni 4.3-10. ✧ **11:6** Natenan ʒi Ujuni 5.24.

✧ **11:7** Natenan ʒi Ujuni 6.13-22.

utaak mēnt̄ ji a. ¹⁰ Abraham abi wo wo ʔi pyoonk kafēʔ ʔi ubeeka wi Naʕibaʔi aʕaluŋ abot aniw, wi ŋniw ŋankēmuŋ.✧

¹¹ Pfiyaar pakaan̄ kē Abraham ahil abuk wi adooŋ aʕaf maakan kē *Taara aharul akak aʕaŋan kaŋowa, afiyaar na manjoonan kē Naʕibaʔi ado uko wi ahoŋuŋ✧. ¹² Uko mēnt̄ ukaan̄ kē pntaali pweek papēnna ʔi ŋiint̄ aloolan, andooŋ abi ʕaf ʕaf aduka duka ayoonk pkeʔ. Pntaali mēnt̄ *patum ji ŋjah ŋi baʕi na pyiw panwoon̄ ʔi kabaŋ ki bdēk*✧ pi nin ŋaaŋ alon̄ awoon̄ aanhil pfēn.

¹³ Baŋaaŋ bakan̄ mēnt̄ bti bafiyaar adoo keʔ bē baanyeenk iko yi Naʕibaʔi ahoŋuŋ, aʕē winaara ya du kalowan akuʔ alilandēr ya. Badinan ʔi kadun ki baŋaaŋ aji bawo wo bayaant̄ ʔi mboʕ mi, baanwo biki umundu wi. ¹⁴ Na manjoonan, bankn̄iiniŋ haŋ badiiman bnuura kē bawo wo ʔi pla utaak. ¹⁵ Woli banuh nuh lah wi bawoonuŋ, bahinan kakak da. ¹⁶ Kē baʕē bi ŋal utaak unnuurnaaniin̄, uwoon̄ utaak wi baʕi. Uko mēnt̄ ukaan̄ kē Naʕibaʔi aankowa pdo kadu'ana Naʕibaʔi i baka, aboman baka ubeeka.

¹⁷ Pfiyaar pakaan̄ kē *Abraham abomandēr pjej *Itaak abukul kafinaŋ Naʕibaʔi, wi Naʕibaʔi aŋaluŋ pten me afiyaara. Abukul aloolan ʕaŋ i akaan̄ i i ajejuŋ kaʕeŋan te Naʕibaʔi ado bi hoŋaara hoŋ, ¹⁸ ajaka aji : « *ʕi Itaak i i pntaali pi nji nhoŋiŋ pakpēnnuŋ.* »✧ ¹⁹ Abraham afiyaar kē Naʕibaʔi aka mn̄hina mi pnaʕan baŋaaŋ ʔi pkeʔ ; uko mēnt̄ ukaan̄

✧ **11:10** Natenan ʔi Ujuni 12.1-5; 23.4; 35.12,27. ✧ **11:11** Natenan ʔi Ujuni 18.11-14; 21.2. ✧ **11:12** Ujuni 22.17. ✧ **11:18** Ujuni 21.12.

kë Naşibaţi akakana abukul, kë uko mënt uwo wo ji Naşibaţi anaţan Itaak  i pkeţ. 

20  i pfiyaar, *Itaak a nehan Naşibaţi awul *Yakob na *E awu bnuura  i uko unwoon i kalu  kabi. 

21  i pfiyaar, *Yakob wi a noganu  pkeţ, a nehan Naşibaţi awul bnuura andoli  i babuk *Yotef a   m ban  i pjuu i pi nul a up ad man Naşibaţi .

22  i pfiyaar, *Yotef wi a noganu  pkeţ a iiniyaan wal wi babuk Itrayel baklu  kap n  i *Ejiptu, a up babukul hum di baklu  kado na imoh yi nul .

23  i pfiyaar bajug *Moyit bamena kli kwajant  wi abuki . Bawin k  napo  anuura a   pok pdo uko wi na ih ajaku  b  baanl nki.

24 Pfiyaar pakaan k  *Moyit abi pok pdu'ana abuk  naa  abuk Farawuna na ih wi abi n akak na a a. 25 Ahokan phaj na ba na  biki Naşibaţi k  di pwo  i iko ilil yi pekadu inwoon iinji ijon.  26 Afiyaar k  pwut bakowand na ji *Krittu paka udooni apel pyok bti panwoon  i *Ejiptu, aten alowan a al katuum kanklu  kayeenkana.

27 Pfiyaar pakaan k  ap n du Ejiptu, awo aan o aten udeeb wi na ih, am ban aliint ji  na  anwinu  Naşibaţi anwoon aanhil kawinana.

28 Pfiyaar pakaan k  ado *Ufettu wi Mbuur al t p naak  i il man yi itoh uwanju  wi pke  uwutna kafin bapo  bajeen biki ba na  biki *Itrayel .

29 Pfiyaar pakaan k  babuk *Itrayel bamuur *bd k bjeenk l awo wo ji bawo  i dko dkay ; k 

  11:19 Natenan  i Ujuni 22.1-10.   11:20 Natenan  i Ujuni 27.27-29.   11:21 Natenan  i Ujuni 27.39-40.   11:22 Natenan  i Ujuni 50.24-25; Pp n 13.19.   11:25 Natenan  i Pp n 2.11-15.   11:28 Natenan  i Pp n 12.1-23.

wi bañaan biki *Ejiptu bakdoon na pmuur ba, bayooraa✧.

³⁰ Pfiyaar pakaan kë nniw ni Yeriko najot wi babuk *Itrayel bafooyun na nnuur paaj na ulon.

³¹ Pfiyaar pakaan kë *Rahab naŋuunk ayeenk bnuura babuk Itrayel bambiin amena abi pten ubeeka. Hënk, aankeŋ na bandekuŋ Naŋibaŋi kafet✧.

³² We wi nkaan aŋup? Mënkka bwal btiiniyaan bi Gedeyon na Barak na Tamton na Yefte na *Dayiŋ na *Famiyel na baŋupar Naŋibaŋi bandukiin.

³³ Pfiyaar pi bukuŋ mënŋan pakaan kë bawat nŋaak, aŋih bañaan bnuura, abot ayeenk uko wi Naŋibaŋi ahonun baka. Pfiyaar pakaan kë badët mntum mi nŋlihu, ³⁴ awo ŋi bdoo aŋë wo baanyiki, abuur pkeŋ pi kej. Babi maak aŋë kak ajeb ; babi tam ugut adookar na bangoli biki nŋaak nŋyaanŋ. ³⁵ ŋi pfiyaar, baat balon bawin kë banaŋan biki bakteŋdënuŋ akakan baka.

Balon bahajan baka te kë badoo keŋ kë bapok babuuran baka kahilna kanaŋa ŋi pkeŋ, kaka ubida unnuurnaaniin. ³⁶ Balon kak babeŋ baka akob baka na itintël, balon kë batan baka awat ukal-abuŋ. ³⁷ Balon batap baka mnlaak afin, balon kë bamob baka afal ŋi ptoof, balon kë bafin baka na kej. Balon baji bañaay na dko kawohara injan yi nŋkaneel, këme yi nŋpi, awo bajuuk, kë baknooran baka ahajan baka. ³⁸ Bañaan mënŋ babi nuura nŋhaaŋ maakan adoo wo baanhil pfët ŋi umundu wi. Babi nŋaay na *pndiiŋ na inkun, awo ŋi injiir na ihër.

✧ **11:29** Natenan ŋi Ppën 14.21-31. ✧ **11:31** Natenan ŋi Yotuwa 2.1-23.

³⁹ Pfiyaar pakaanĵ kĕ bukal bti bawinana bnuura ƚi kĕŝ ki Naŝibaƚi te baando bi yeenk uko wi abiinĵ ahonĵ. ⁴⁰ Na manjoonan, Naŝibaƚi abi ƚu ƚu ƚi uŝal pboman nja uko unnuurnaaniinĵ bawutna kawo bajinĵ ƚi kĕŝ ki Naŝibaƚi kaduk nja.

12

Nawulĕn nĵaban kĕŝ ƚi Yetu

¹ Bañaanĵ banfiyaaruĵ biki mbaanĵ aƚiiniyaan ƚiiniyaan bawo ji pntuk pweek panfooyuĵ nja aten. Nawulĕn nĵalan keeri iko inkdiƚanuĵ nja, na pekadu danjaanĵ datam pĵab ƚi nja, nĵaman nĵdo kaƚi pƚi pi baƚuuĵ nja. ² Nawulĕn nĵu kĕŝ ƚi Yetu anhaabĕŝuĵ nja bgah nĵhilna nĵfiyaar, ul ajaanĵ ado nĵliinta liintĵ ƚi pfiyaar te mnĵo. Amiir adoo keƚ ƚi kruƚ, bĕ aanĵo aten mnkow manwoonĵ ƚi pkeƚ ptĕntĵ puĵ mĕntĵ ƚiki abi win mnlilan manwoonĵ i pbi, aŝĕ ya hĕnkuĵ aƚo du kañen kadeenu ki Naŝibaƚi.

³ Naŝalana keeri, jibi amiiruĵ wi bado buƚaan bakhajanuluĵ, nawutna kanoor, nĵhaaŝan nĵawo nĵaankwutan. ⁴ ƚi ugut wi nakgutunĵ na pekadu, naando bi gutan te pkeƚ. ⁵ Naƚilma jibi Naŝibaƚi atĕnĵtĕnanaĵ ji babukul i? Upiitana ƚi *Ulibra wi nul aji :

« *Abuk naan, wutan kabeeh kakob ki Ajugun,
wutan kawutan woli anĵoman na iwi.*

⁶ *Ajugun aji kakan ƚi bgah ñaaĵ i nĵaluĵ,
kakob ñaaĵ i ajejuĵ ji abukul.* ✧ »

⁷ Namiiran mnhaj mi najaanĵ nahaj woli Naŝibaƚi akakanan ƚi bgah ; aji do haĵ na babukul. Napoƚ ahonĵ i i aŝin awoonĵ aanji kakan ƚi bgah?

✧ 12:6 Uhoñ 3.11-12.

8 Woli Naşibaŋi aankakanan ŋi bgah ji babukul bti, naanwo keeri babukul na manjoonan, nawo bapoŋ bampaŋi. 9 Naleşan başin nja biki mboş: baji babi kakan nja ŋi bgah kē nşē tiinkaara tiink baka. Hēnk di ŋwoon katiink maakan Aşin nja i baŋi kayeenkna ubida. 10 Başin nja babi ji bakakan nja ŋi bgah ŋwal ŋlon jibi başaluŋ, kē Naşibaŋi aşē ji kakan nja ŋi bgah ŋhilna ŋwo bnuura ŋbot ŋyman ji a. 11 Woli bakakan ŋnaaŋ ŋi bgah, aji jooŋan wal mēnt aani lilan ; aşale ŋo aban ŋuŋ, kakob mēnt kaji kado awo natool ŋi kēş ki Naşibaŋi uhaaş uşē ujoobēt na a.

Plipara

12 Nadeeŋan keeri iñen imbeewuŋ, naliintan ihoŋ inknaayuŋ! 13 Napoşan ŋi ilēl itool, ihoŋ inkjiinkuŋ iwutna kajiink kak maakan, iŋēp ŋēp ijeb.

14 Natamaan nawo bnuura na bañaan bti nakuŋ nado kado uko unwoon ujint ŋi kēş ki Naşibaŋi ; woli naanwo bajint ŋi kēş ki Naşibaŋi naankwin Ajugun. 15 Naŋaafaraan alon ŋi an adek kafet bnuura bi Naşibaŋi ; naŋaafaraan alon awo ji bko bwuŋaan banjaan badēm kaşē kabuk mnko mntum manwuŋuŋ. ŋnaaŋ mēnt ahil kaneeman batum maakan. 16 Nin alon awutan kawo ŋi pjuban pi piint, nin alon awutan kabeeh iko inyimanuŋ ji *Eŋawu i pde ploolan pakaŋ kē awaap pweek pi nul. 17 Name kē wi abiin aŋo aban ŋuŋ, abi ŋal pyeenk ubeeb wi aşin ŋi pwo bajeen, kē başē dooka. Ado na pwooni kadolna aşin apēnan uko mēnt aşē wo aanhili.✧

Ubeeka wi baŋi wi mnto

✧ 12:17 Natenan ŋi Ujuni 25.29-34; 27.30-40.

18 Na manjoonan, naanñog pnkuḽ pi Finayi : naaññog dko di bdoò banktëruḽ, di utejan na bdëm, di ukëk, 19 naanñog dko di balulnuḽ na di pdiim patiinkaniinḽ. Wi babuk *Itrayel batiinkuḽ pdiim mëntḽ, baankak adi di nin ptiink pa. 20 Uko wi pdiim mëntḽ pajakuḽ na baka ulënkan baka maakan, paji na baka : « *N̄aaḽ ankbanuḽ pnkuḽ batapa mnlaak kafinḽ, awole n̄aaḽ këme untaam.* »[☆] 21 Uko mëntḽ uyiban maakan kë Moyit adoo ji : « *Dlënkan maakan adoo kat kat.* »[☆]

22 Kë naşë ñog pnkuḽ pi *Tiyonḽ, ubeeka wi Naşibaḽi anwoonḽ ukumpëş wi ubida, Yerutalem di baḽi di ḽwanjuḽ ḽtum maakan ḽawoonḽ, 23 du dko di pntuk pi banfiyaaruḽ panwoonḽ ḽi ufettu pa-woonḽ, pi banwoonḽ bajeen biki Naşibaḽi, biki itim ipiitaniinḽ du baḽi. Nañog Naşibaḽi anjaan awayëş bañaan bajën bti na ḽhaaş ḽi bañaan biki Naşibaḽi adoluḽ kë ḽawo ḽjintḽ piş. 24 Nañog Yetu i Naşibaḽi aḽeḽanaanuḽ bhoḽar bhalu na pñaakul pantuliinḽ ; pñaak mëntḽ uko wi pakdiimanuḽ ulil apel wi pi *Abel pakdiimanuḽ[☆].

25 Naḽaafaraan keeri kadek ankḽiiniinḽ na an kafetḽ. Na manjoonan, bateem nja bampokuḽ ptiink ankḽaruḽ baka ḽi mboş baambuor kakob. Kë nja ḽenkhil kabuur kakob woli ḽdek kafetḽ ankḽiiniinḽ na nja du baḽi. 26 ḽi wal wi *Moyit, pdiim pi nul pabi şintḽ şinḽan mboş, kë aşë hoḽ nja hënkuḽ aji : « *Dkak aluḽ kaşintḽ şinḽan byaaş blonḽ kak, mëntḽ mboş ḽañ, dşintḽ şinḽan kak baḽi* »[☆]. » 27 Wi ajakuḽ aji dkak aluḽ kaşintḽ şinḽan byaaş blonḽ, adiiman

☆ 12:20 Ppën 19.12-13. ☆ 12:21 Pleşan 9.19. ☆ 12:24 Natenan ḽi Ujuni 4.10. ☆ 12:26 Hagay 2.6.

diiman kë iko impaşaniin iluŋ kaşınŋar katoka, uko unwoon uunkşınŋar ʃań uhilna uduka. ²⁸ Hënk, wi ŋkyeenkuŋ utaak unwoon uunkşınŋar, nawulën ŋbeeb Naşibaŋi, ŋdëmana na pfiyaar na palënk, uko mënŋ ulila. ²⁹ Na manjoonan, Naşibaŋi i nja awo bdoo banjaan batër katok.

13

Iŋeŋan inliluŋ Naşibaŋi

¹ Natamaan naŋalad ji bañaan banŋaarun.
² Nawutan kanohnaana pyeenk bayaanŋ du itohan. Name bnuura kë balon bado haŋ, ayeenk ŋwanjut du itoh yi baka bë baammee. ³ Naleşan bakalabuş, nawo ji nawo ukalabuş na baka nabot naleş bañaan biki bakhajanun, nawo ji an biki bakhajanun.

⁴ Bañaan bti bamëbaan bniim bnuura, ñiinŋ na ñaaŋ baji bamëbandër andoli kalin ʃi atëŋŋ. Naşibaŋi aluŋ kawayëş bañaan banwoon ʃi ubida uŋop na pjuban pi piinŋ.

⁵ ʃi mnwo mi nan naanwo kajotan itaka kadun, nalinan ʃi uko wi nakaan. Naşibaŋi ʃi uleeful aŋupun aji :

« *Mënkwatanu nin,
 mënkpoku nin.* »[☆]

⁶ Ukaan kë ŋhinan kaŋup na mntëŋ kaji :
 « *Ajugun awoon anjaan aŋënkën ;
 mënkdo kalënk.*

We wi ñaaŋ najën ahiluŋ kadolën? »[☆]

[☆] **13:5** Yoŋuwa 1.5; Pleşan 31.6,8. [☆] **13:6** Kañaam 118.6.

⁷ Nalesan banwoonj ƙi kadun ki nan banɕupananj uɕup wi Naɕibaɕi. Naɕalan jibi babiinj awo te adoo keɕ, naɕe nado ji baka.

⁸ Yetu *Krittu awo nɕa jibi awoonj takal, akuɕ awoha hanj te mnɕo. ⁹ Nakwut pjukan pampaɕun na *Uɕup Ulil Unuura pañooɕan du bdem. Nnaanj awo katernja ƙi bnuura bi Naɕibaɕi, aanhil katernja ƙi idolade ƙi uko ude inwaanunj udooni ƙi banjaanj baɕaɕ ya. ¹⁰ Nja, nka *bliit bi mngur, ke baɕenjan banjaanj baɕenjan du *Katoh Kaweek ki Naɕibaɕi baanka na pde iko inwoonunj du bliit menɕ. ¹¹ *Naɕih i baɕenjan aji ñooɕ pñaak pi nko njanfinunj du *dko dyimanaan maakan kapenanaan pekadu di bañaanj, ke nko ni bafinunj nunj naɕe ji naterna du bdig bi dko di bañaanj bafetunj. ¹² Uko menɕ ukaanj ke Yetu akeɕna du bdig bi ubeeka ke pñaak pi nul pado bañaanj ke bawo bajinj ƙi keɕ ki Naɕibaɕi.

¹³ Nawulën keeri nya du Yetu, du bdig bi dko di bañaanj bafetunj, nwo na mnkow mntent mi nul. ¹⁴ Ƙi mboɕ ƙi, nfeɕ ƙi ubeeka unwoonj uunkwo te mnɕo, ke nɕe la ubeeka unkmbiinj unkwonj wi mnɕo. ¹⁵ Ƙi katim ki Yetu nawulën nɔwut kaɕaɕna pdo kado uɕen pa Naɕibaɕi, unwoonj iyeeh injaanj idemana ; iyeeh menɕ ipenna ƙi mntum mi nja nɔndinanunj ke awo Ajugun. ¹⁶ Nawutan kaɕilma pdo kado bnuura na pdo kaɕenkar ; itenjan itent yan ijaanj ilil Naɕibaɕi.

¹⁷ Najaan nado uko wi banwoonj ƙi kadunan bajakunj, nado katiink baka. Baji babeelan bnuura, bukal baklunj kaɕup Naɕibaɕi jibi nawoori. Woli natiink baka, balunj kado ulemp wi baka na

mlilan. Kě woli naando haŋ, bado wa kašě kajooŋan, ušě waan udooni pa an.

¹⁸ Nañehanděrun ; ŋfiyaar na manjoonan kě ŋěnwo na nin uko uloŋ ŋi uhaaš. Nji ŋdoonaan pdo bnuura ŋi iko bti. ¹⁹ Dñehanan na uhaaš naan bti nañehanděraan nhil ntaran taran nkak du an.

Pñehan

²⁰ Dñehan Našibaŋi anjaan ajooběntěn ŋhaaš, anaŋanun ŋi pkeŋ Ajugun Yetu nayafan naweek, wi aŋějanaanun bhoŋar bi mnŋo na pñaaikul pantuliin, ²¹ aŋěnkan naka iko bti innuuriin nahilna pdo uko wi aŋalun. Dñehan Našibaŋi ado nja ŋlila wi ŋwoon ŋi ploolan na Yetu *Krittu. Nawulěn ŋděmana te mnŋo! Uwo haŋ.

²² Bayiŋ naan ŋi *Krittu, dkooŋan namiir uŋup wi nŋupanan wi kaŋaŋnan ; na manjoonan, uŋaměñi.

²³ Dŋal name kě bawutan Timote ayiŋ nja. Woli atar aban, kabi na a pwinan.

²⁴ Nawulaan mboš banwoon ŋi kadun ki nan bti na bañaan bti banwoon biki Našibaŋi.

Bayiŋ nja biki Itali bawulan mboš.

²⁵ Dñehan Našibaŋi awulan an bti bnuura.

Ulibra wi Naşibaṭi
New Testament and Shorter Old Testament in
Mankanya

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mankanya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mankanya

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Dec 2021

a40dd8c3-0687-5ed7-bd1a-ef16ae8e3b9c